

2016-10-11

Miljöersättningsenheten

Konsekvensutredning förslag till föreskrifter om ändring i Statens Jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2015:25) om miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion, kompensationsstöd och djurvälståndersättningar.

A Allmänt

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

I den här konsekvensutredningen förklarar vi hur Jordbruksverkets förslag till ändring av föreskrifter och allmänna råd om miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion, kompensationsstöd och djurvälståndersättningar kommer att påverka lantbrukare, landsbygden och miljön. Vi beskriver även på vilket sätt kommuner och landsting samt länsstyrelserna kan komma att påverkas av våra förslag till ändringar. Innan denna föreskrift kan beslutas kommer vi att skicka ändring av föreskrifterna och allmänna råden på samråd och remiss.

Vissa lydelse i föreskrifterna och allmänna råden har kunnat missförstås eller tolkas på olika sätt. I vårt förslag till ändring av författningen har vi därför sett över formuleringarna av de lydelse där vi fått många frågor och påpekanden. Förslaget till ändring av författningen innehåller även vissa ändringar i bland annat i skalor för avdrag på grund av villkorsavdrag, extra djuromsorg för får, extra djuromsorg för suggor och utökad klövhälsövård för mjölkkor. Vi föreslår även en förenkling av ett villkor i djurvälståndersättningen för extra djuromsorg för suggor som innebär en lättnad av den administrativa bördan för företagen.

Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Vi gör bedömningen att vi har några alternativa lösningar utan vi måste genomföra de ändringar som vi föreslår. Om vi inte ändrar kommer vissa regler fortsättningsvis kunna missförstås eller tolkas olika. Det skulle vara olyckligt och kan drabba den enskilde lantbrukaren eller lantbruksföretaget både på kort och lång sikt. Vårt förslag till ändring innehåller även ett förslag på en administrativ lättnad och vi bedömer att den är viktigt att genomföra då tidigare formulering av reglerna har missuppfattats. Vi beskriver alla våra förslag till ändringar här nedanför.

1 kap. Gemensamma bestämmelser

Definitioner

2 § Vi föreslår två redaktionella ändringar av definitionerna för djurhållare och lövtäktsträd. Dessa ändringar innebär inga ändringar i sak. Vi nämner därför inte dem vidare i denna konsekvensutredning.

Tvårvillkor och basvillkor

6 § Vi föreslår en ändring av formuleringen av denna paragraf. Ändringen innebär att vi gör ett förtydligande för de ersättningar där även mark och djur eller enbart djur ingår i ersättningsformen. Ändringen innebär ingen ändring i sak och vi nämner därför inte ändringen vidare i denna konsekvensutredning.

Undantag från informationskrav

6 a§ Vi föreslår en ändring som innebär att införandet av en ny paragraf. Vi föreslår det då vi måste reglera ett undantag på nationell nivå. Undantaget gäller krav på att de lantbrukare eller andra som söker och får miljöersättningar, ersättningar för ekologiskt jordbruk, kompensationsstöd och ersättning för djurens välbefinnande måste informera om att ersättningarna delvis är finansierade av EU.

Ersättningarna är undantagna från informationskravet enligt bilaga III, del 1, punkten 2.2 b i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 808/2014 av den 17 juli 2014 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU).

Vilka krav finns för att få ett åtagande godkänt?

10§ Vi föreslår ett tillägg i paragrafen för att förenkla för de lantbrukare som går direkt från ett åtagande för omställning till ekologisk produktion till ett åtagande för ekologisk produktion. Tillägget innebär att produktionen behöver bli godkänd som ekologisk produktion, av ett godkänt kontrollorgan, senast sista ändringsdag, istället för sista ansökningsdag som gäller då man söker ekologisk produktion utan att ha haft ersättningen för omställning innan.

Anledningen till att vi behöver göra denna ändring är att datum för sista ansökningsdag varierar mellan åren. Om lantbrukaren anmäler sig till ett kontrollorgan sista ansökningsdag när denne söker ersättning för omställning till ekologisk produktion och datumet för sista ansökningsdag är tidigare när lantbrukaren sedan efter en omställningsperiod söker ersättning för ekologisk produktion kan det resultera i att produktionen bli godkänd av kontrollorganet senare än sista ansökningsdag.

Vi anser att denna förenkling är möjlig att göra då de lantbrukare som det berör redan är med i certifieringskontrollen.

Hur kan åtaganden kombineras?

12§ Vi föreslår en ändring i paragrafen som innebär ett förtydligande. Att miljöersättningen för våtmarker och dammar kan kombineras på samma mark som miljöersättningen för betesmarker och slåtterängar framgår redan av den svenska förordningen, men på olika sätt har vi insett att det inte är tillräckligt tydligt. Genom vårt förslag till förtydligande ska det bli lättare att förstå vad som gäller vid en kombination av dessa båda miljöersättningar.

Formuleringen ”om att länsstyrelsen bedömer det lämpligt för marken” avser, liksom tidigare, att marken ska klara de krav som gäller för aktuell markklass. Syftet med våtmarken eller dammen ska alltså uppnås genom en kombination.

Förordningen reglerar alltså att kombinationen är möjlig, men det är stödmyndigheten som bedömer, för den enskilda våtmarken eller dammen, om det också är lämpligt med ett

betesmarksåtagande utifrån syftet med våtmarken eller dammen och den tänkta skötseln av denna.

När får ett åtagande från programperiod 2007-2013 avslutas?

14 § Förslaget innebär ett förtydligande att om lantbrukaren lägger till 0,1 hektar mer mark eller lägger till djurhållning får det åtagandet enligt programperiod 2007-2013 avslutas och lantbrukaren kan gå in i ett åtagande i programperiod 2014-2020 för någon av ersättningarna för ekologisk produktion.

Hur får ett befintligt åtagande minskas eller avslutas?

27 b§ Vi föreslår en ändring som innebär att vi specificerar vilka regler som gäller för återkrav när åtaganden minskas i förtid. Dessa regler är tänkta att användas när grundprinciperna enligt 27 § 1 kap. inte kan tillämpas. Grundprinciperna är att de olika tillåtna skälen till minskning inklusive det skäl då det för marken redan funnits ett åtagande under fem år. Förslag till nya regler i 27 b§ ska tillämpas på den mark, i respektive ersättningsform, som tas bort ur åtaganden.

I vårt förslag har vi tagit hänsyn till hur länge marken ingått i ett åtagande och hur en minskning påverkar den återstående delen av åtagandet. Mark som ingått i ett åtagande under en kortare tid ska leda till ett större återkrav än om marken ingått under längre tid. Vi bedömer att efter år ett och år två i åtagandet har marken inte varit med tillräckligt lång tid för att motivera något annat än ett återkrav på hela den utbetalda ersättningen. Viktigt att tänka på vid en minskning av ett åtagande är att åtagandet efter minskningen inte bör bli så litet att en beräknad utbetalning understiger 1000 kronor. Om så blir fallet kommer lantbrukaren få ett åtagande som aldrig som inte kan ge utbetalning.

Vid återkravsutredningen ska länsstyrelsen ta hänsyn till hur länge marken ingått i ett åtagande och även hur resterande åtagande påverkas av en minskning. Bedömning av hur åtagandet påverkas ska därför göras i varje enskilt fall.

Åtaganden för vallodling, minskat kväveläckage och hotade husdjursraser omfattas inte av dessa regler. För dessa ersättningar ska i huvudsak 26 och 27 §§ användas. Det är inte möjligt att minska ett åtagande i dessa ersättningsformer, på eget initiativ, då det redan i åtagandekonstruktionen finns en möjlighet till att variera sitt åtagande. Denna möjlighet till att kunna variera sitt åtagande är redan känd då lantbrukaren söker sitt åtagande och denne kan då bilda sig en uppfattning om man klarar av att uppfylla åtagandet.

Vårt förslag till nya regler kan ses som det sista steget i arbetet med att införa en lättnad i regelverket när återkrav ska göras på åtaganden som avslutas i förtid. Vi har redan regler som gör det möjligt att tillgodoräkna sig tid om marken har ingått i ett åtagande under sammanlagt fem år. Det är möjligt att tillgodoräkna sig de fem åren både från programperiod 2007-2013 och 2014-2020.

I landsbygdsprogrammet 2014-2020 har vi skrivit att Sverige kommer att införa regler för minskningar av åtaganden i förtid för de ersättningsformer som har fast åtagandeareal. Om vi inte inför dessa regler gäller grundregeln som innebär att om lantbrukaren bryter ett åtagande i förtid ska hela åtagandet hävas och allt utbetalt stöd krävas tillbaka.

I förordning (2015:425) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder framgår hur minskning av åtagande kan ske då marken har ingått i ett åtagande. Punkterna 1-4 i 27 § 1 kap. i denna föreskrift ska ses som en sammanställning över EU's regelverk för dessa minskningar. Vårt förslag att införa denna nya paragraf 27 b§ ska ses som en komplettering av både förordningen och 27 § 1 kap. i denna föreskrift.

Denna möjlighet att avsluta åtaganden bör även tillämpas på åtaganden enligt program-period 2007-2013 2013 när ett befintligt åtagande avslutas av annan anledning än 14, 15 och 16 §§.

Vad krävs för att få full utbetalning?

29 § Vi föreslår ett tillägg i paragrafen. Tillägget innebär att miljöersättningen för skyddszoner även omfattas av regeln om sista sådatum. När vi uppdaterade föreskriften med kapitlet om skyddszoner missade vi att lägga till denna ersättningsform i 29 §. Tillägget innebär ingen ändring i sak utan tillämpningen har varit att skyddszoner redan omfattas av regeln om sista sådatum. Ändringen innebär ingen ändring i sak och vi nämner därför inte ändringen vidare i denna konsekvensutredning.

Hur får utbetalningar kombineras?

31 § Vi föreslår en redaktionell ändring i paragrafen. Den redaktionella ändringen består i att ordet ”ersättningar” införs i första meningen för att göra paragrafen tydligare. Ändringen innebär ingen ändring i sak och vi nämner därför inte ändringen vidare i denna konsekvensutredning.

2 kap. Skala för avdrag på grund av villkorsfel

I 6 § och 6 a § har vi tidigare haft en lydelse av en regel att åtagandet ska hävas om villkorsfel konstateras på 30 procent eller mer. I 7 §, 8 § och 9 § har vi tidigare haft lydelsen mer än 30 procent respektive mer än 20 procent. Förslaget innebär en ändring i 7, 8 och 9 §§ till att istället ha följande lydelse: ”30 procent eller mer” respektive ”20 procent eller mer”.

8 a § Vi föreslår även att 8 a § som reglerar hävning av åtagande vid upprepning av villkorsöverträdelser för extra djuromsorg för får och saggor ska upphävas. Vi fick synpunkter på denna paragraf redan när vi införde den och vi svarade i remissen då att vi skulle se över detta inför 2017, då det var otydligt vad som egentligen skiljde mellan 6 b § och 8 a §. Reglerna i 6 b §, som reglerar hävning vid överträdelse av flera villkor är tillräckliga för att hantera ansökningar med många villkorsöverträdelser.

3 kap. Betesmarker och slätterängar

Vilka krav finns för att få ersättning för skötsel av betesmarker och slätterängar?

1 § Vi föreslår ett förtydligande av paragrafen. Vi formulerar om skrivningen då den tidigare skrivningen kunde missuppfattas som att all mark måste vara med i ansökan om utbetalning även då en ny åtagandeperiod skapas på grund av att till exempel en utökning som ger fem nya år. Regeln är att varje enskild mark som finns med i åtagandet också ska ingå i ansökan om utbetalning det första året marken är med. Det innebär att om lantbrukaren gör en utökning så kan inte den utökade marken undantas från ansökan om utbetalning förrän det andra året marken är med.

6 kap. Vallodling

Vi föreslår ändringar i 3-7 §§. Ändringarna innebär förtydliganden av reglerna för vallens liggetid, ansökan om utbetalning samt skötselvillkoren. Vi gör dessa förtydliganden eftersom vi har fått många frågor om vad som gäller efter att vallen legat i tre år och om vad som gäller om lantbrukaren inte söker utbetalning för ett enskilt vallskifte under liggetiden. Samtliga ändringar vi föreslår är i linje med de svar vi lämnat vid de tillfällen då vi fått frågor om detta.

Vallen ska vara huvudgröda

3 § Vi föreslår ändringar i denna paragraf som innebär att vi förtydligar vad som gäller för den vall som redan uppfyller kravet på tre års liggetid inom programperiod 2014-2020 och där lantbrukaren väljer att fortsätta att söka utbetalning för vallen i ytterligare ett eller flera år till. Vi föreslår att lägga till regler för att om vallen inte läggs om efter det tredje året räknas

liggetiden därefter för ett år i taget. När vallen sedan läggs om börjar en ny period med krav på liggetid i minst tre år.

Första möjliga datum att bryta en vall efter att villkoret för liggetiden är uppfyllt är den 31 juli det aktuella året. Samma datum för att bryta vallen gäller även för de vallar som har haft liggetid på minst tre eller flera år.

Det är inte möjligt att söka utbetalning för en vall i tre år och sedan göra uppehåll under ett eller flera år utan att kravet på tre års liggetid då startar om.

Vilka villkor finns det för vallen som huvudgröda?

4-5§§ Vi förslår ändringar som innebär att vi förtydligar att villkoren på den anmälda grödan gäller för samtliga år under liggetiden.

För 4 § innebär det att vi ändrar rubriken närmast innan denna paragraf. Själva paragrafen ändras inte.

För 5 § innebär förtydligandet att vi gör en ändring, ett tillägg, i paragrafen som innebär att vallen måste uppfylla de villkor på kvalitet och skötsel varje år det enskilda skiftet ingår i ansökan om utbetalning även när villkoret på tre års liggetid är uppfyllt.

Vilka skötselvillkor gäller under den tid vallen är huvudgröda?

6-7§§ Vi förslår en ändring som innebär att vi förtydligar att villkoren på den anmälda grödan gäller samtliga år under liggetiden. Ändringen innebär att vi ändrar rubriken som föregår dessa paragrafer. Vi gör däremot ingen ändring i paragraferna.

Genom denna ändring måste vallen uppfylla de villkor på kvalitet och skötsel varje år det enskilda skiftet ingår i ansökan om utbetalning även när villkoret på tre års liggetid är uppfyllt.

7 kap. Skötsel av våtmarker och dammar

Vilka förutsättningar gäller för att få ett åtagande för skötsel?

1§ Vi föreslår en ändring som innebär ett tillägg till befintliga regler. Tillägget ska göra det tydligt vad som gäller för de våtmarker och dammar som redan omfattas av miljöersättningen och ska ha en förnyad åtagandeperiod.

För de våtmarker och dammar där åtagande söks för första gången ska anläggningen eller restaureringen vara godkänd av stödmyndigheten senast sista ändringsdatum. Att våtmarken och dammen ska vara godkänd av stödmyndigheten är ett villkor för att kunna söka miljöersättningen.

Vi behöver samtidigt förtydliga vad som gäller för befintliga våtmarker och dammar där en åtagandeperiod redan har uppfyllts genom åtagandeperioder i tidigare landsbygdsprogram.

Då lydelsen av 1§ ursprungligen togs fram var fokus enbart på hur våtmarker och dammar i programperiod 2014-2020 skulle hanteras. Vi föreslår därför att en våtmark eller damm som har blivit godkänd genom ett tidigare åtagande även fortsättningsvis ska kunna vara godkänd vad avser anläggning och syfte för miljöersättningen eftersom kraven har varit i stort sett lika hela tiden.

En våtmark eller damm ska få skötselvillkoren fastställda i beslutet om åtagande. Detta kan ske efter sista ändringsdag för både nya och gamla våtmarker och dammar i likhet med åtaganden inom miljöersättningen för betesmarker och slätterängar.

8 kap. Minskat kväveläckage**Vårbearbetning**

Hur får gödselmedel och växtskyddsmedel spridas?

12 § Vi föreslår en redaktionell ändring där vi flyttar ett ord för att göra meningen mer lättläst. Ändringen innebär ingen ändring i sak och vi nämner därför inte ändringen vidare i denna konsekvensutredning.

9 kap. Skyddszoner

13 § Vi föreslår en ändring som innebär att vi för in en ny paragraf i detta kapitel. Reglerna i denna nya paragraf krävs då nuvarande regler inte medger något undantag från skötselvillkoren. Om det krävs en eventuell bekämpning av invasiva arter på skyddszonen finns det alltså ingen möjlighet till undantag med nuvarande regler. Eftersom invasiva arter lätt sprider sig bedömer vi att det är viktigt att det är de som kan bekämpas. Därmed bör det finnas en möjlighet att göra ett undantag från tidigaste datum att slå av växtligheten. Vi föreslår att länsstyrelsen kan besluta om undantag med hänsyn tagen till specifika omständigheter och annan lagstiftning. Vi föreslår även att införa en ny rubrik direkt ovanför den föreslagna nya paragrafen.

10 kap. Hotade husdjursraser

Vilka krav finns för besättningen?

4 § Vi föreslår en ändring som innebär ett förtydligande av regeln. Vi föreslår detta då det har visats sig vara svårt att kontrollera om renrasiga hondjur är dräktiga genom betäckning eller seminering med handjur av samma ras. Det enda sättet att kontrollera regeln om hondjur i ersättningen uppfyller villkoret för ersättningen är att kontrollera avkomman det år som hondjuret finns med i en ansökan om utbetalning. Väljer djurägaren att hondjuren ska betäckas av handjur av annan ras ska man således inte ta med dessa hondjur i sin ansökan om utbetalning det aktuella året.

11 kap. Ekologisk produktion och omställning till ekologisk produktion

Vi föreslår ändringar i 2§, 3§ och 24§ som innebär förtydliganden. Det är inga ändringar i sak och därför berör vi inte ytterligare dessa ändringar i denna konsekvensutredning.

2§ Vi föreslår att ansluta ändras till anmäla. Genom ändringen vill vi förtydliga att kontrollorganet inte behöver vara klart med sin handläggning vid den tidpunkt då lantbrukaren ansöker om ersättning. Det räcker att lantbrukaren har lämnat sin anmälan till kontrollorganet. Ändringen förutsätter, liksom tidigare lydelse, att lantbrukarens anmälan leder till att dennes produktion blir ansluten till kontrollorganet för att villkoret i ersättningen ska vara uppfyllt. Vi föreslår även att ändra ansluta till anmäla i rubriken närmast före 2 §.

3§ Vi föreslår även här att ansluta ändras till anmäla. Genom ändringen vill vi förtydliga att kompletterande uppgifter ska vara anmälda till kontrollorganet senast sista ändringsdag. Notera att denna paragraf bara avser kompletterande uppgifter om den produktion man vill ansluta till ekologisk produktion. Däremot gäller att uppgifter som avser ansökan om utbetalning endast kan kompletteras senast sista ansökningsdag plus 25 dagar.

24§ Vi föreslår att ansluta även här ändras till anmäla. Ändringen är en följd av de ändringar som vi föreslår i 2 och 3 §§ i detta kapitel.

12 kap. Kompensationsstöd

Vilka villkor gäller särskilt om lantbrukaren söker utbetalning för jordbruk av typ 1, 2 eller 3?

5 f § Vi föreslår en redaktionell ändring av rubriken närmast innan denna paragraf. Vi föreslår ingen ändring av själva paragrafen.

Hur beräknas antalet nötkreatur?

11 § Vi föreslår en redaktionell ändring där vi lägger till ”från och med” innan ”1 augusti”. Föreslagna ändringar i 12 kap. innebär inga ändringar i sak och därför berör vi inte dessa ytterligare i denna konsekvensutredning.

13 kap. Extra djuromsorg för får

Vilka krav finns för att kunna söka ersättning för extra djuromsorg för får?

1 § Vi föreslår två ändringar i denna paragraf. Den första ändringen är endast redaktionell och innebär ett förtydligande i punkt 2. Hela åtagandeperioden är densamma som hela året som ansökan avser, och med vårt förslag till ändring blir det tydligare.

Vi föreslår den andra ändringen då det har under året visat sig vara svårt för en del företag att uppfylla villkoren såsom vi tidigare formulerat dem. Ändringen innebär ett tillägg. I vissa besättningar flyttas fåren tidigt på säsongen till olika beten där den sökande inte alltid är registrerad som djurhållare. Förslaget tillägg innebär att sådana förflyttningar ska framgå av stalljournalen för respektive produktionsplats. Dessa förflyttningar ska redan nu noteras i stalljournalen, men vi föreslår tillägget då det blir tydligt vad som gäller även för ersättningen. Djurvälståndet kan äventyras genom det tidigare villkoret om det leder till att man inte kan flytta ut djuren på sommarbete i tid. Djuren riskerar att bli kvar på hemmagården i vinterfällorna, som kan vara fulla av parasiter, alternativt stå kvar på stall med risk för överbeläggning. Om djurhållarens egen produktionsplats bara utgörs av ett stall utan tillgång till bete kan djurhållaren, enligt paragrafens ursprungliga lydelse, riskera att bryta mot djurskyddslagen. I Blekinge, Skåne och Halland ska djurens betesperiod vara minst 4 månader och infalla före den 15 oktober. En sen ansökan om ersättning för extra djuromsorg för får innebär då att hållandeperioden slutar mitt i sommaren. Kravet på betesperiod går i sådana fall inte att uppfylla. Fåren måste under hela hållandeperioden vara kvar på just den produktionsplatsen där den sökande är registrerad som djurhållare. Så länge lantbrukaren har minst en produktionsplats där denne är registrerad som djurhållare och denna är någon form av ”hemmas” för besättningen kommer det att vara möjligt kontrollera var djuren finns genom förflyttningsrapporteringarna i SJV's databas. Om denna produktionsplats är platsen för vinterhållning eller om platsen är en betesmark är då av mindre betydelse.

Det finns även förslag på tillägg, som en följd av ovanstående att även införa tydligare regler för vilka produktionsplatser man ska redovisa i sin ansökan om åtagande och utbetalning. Tillägget innebär då att djurhållaren i sin ansökan ska redovisa samtliga produktionsplatser där fåren beräknas vara under hållandeperioden. Detta tillägg är tänkt att införas i det regelverk som styr ansökan inför 2017.

Vilka krav gäller vid klippning?

11 § Vi föreslår en ändring av tidigare regler då det har blivit uppenbart att tidigare skrivningarna kunnat missförstås. Det finns inget krav på att den sökande själv måste klippa sina får utan det går alldeles utmärkt att köpa in den tjänsten av annan. Hygienklippning ska inte heller ses som ett ”enklare” sätt att uppfylla villkoret med på två årliga klippningar. Utgångspunkten är två klippningar per år där hela fåret klipps. Om något enstaka

får vid klipptillfället inte kan klippas utifrån djurets välfärd kan den ena klippningen istället vara en hygienklippning. Vilket eller vilka djur som hygienklippas ska framgå av produktionsplanen. Där ska det även motiveras varför man valt att hygienklippa dessa enstaka får.

14 kap. Extra djuromsorg för suggor

Vilka krav gäller för redovisning och dokumentation av djur?

2 § Vi föreslår en redaktionell ändring där vi lägger till ”från och med” innan ”1 augusti”. Föreslagen ändring innebär ingen ändring i sak och vi berör därför inte den vidare i denna konsekvensutredning.

Vilka krav gäller vid hullbedömning?

6 § Vi föreslår en redaktionell ändring där vi föreslår att vi tar bort ordet även från sista meningen eftersom vi inte ställer något krav på att bedömningen ska göras på annat än individnivå. Föreslagen ändring innebär ingen ändring i sak och vi berör därför inte den vidare i denna konsekvensutredning.

Vilka krav gäller vid uppföljning av utfodring?

7 § Vi föreslår en ändring som innebär en förenkling för lantbrukaren för att kunna uppfylla villkoret om daglig uppföljning av utfodringen. Tidigare regel har uppfattas som onödigt krånglig. Genom föreslagen ändring blir administrationen runt den dagliga uppföljningen förenklad. Rutinen av den dagliga uppföljningen av utfodringen ska alltså göras. Vem som ansvarat för uppföljningen ska framgå, dock utgår det tidigare kravet på daglig signering av protokoll och underlag.

Förslaget innebär en administrativ lättnad för företagen, och vår uppskattning är att varje företag sparar 3 timmar om året på att inte dagligen behöva signera. Sammanlagt blir det en lättnad på 356 000 kr per år för företagen.

Vilka krav gäller vid produktionsuppföljningar?

8§ Vi föreslår tillägg i denna paragraf som innebär förtydliganden om vad som gäller vid de regelbundna produktionsuppföljningarna som är ett villkor i ersättningen. Den ena ändringen innebär att lantbrukaren ska redovisa i sin produktionsplan vilka av de fastställda punkterna som denne använder sig av eller kommer att använda sig av vid produktionsuppföljningarna. Den andra ändringen är att lantbrukaren ska kunna visa resultatet av produktionsuppföljningarna och vilket underlag som har legat till grund för det.

Dessutom föreslår vi att lägga till ”eller” i punkt 5 för att listan ska vara korrekt utformad.

15 kap. Utökad klövhälsovård för mjölkkor

Vilka skötselvillkor finns?

1 och 2 §§ Vi föreslår att ordet ”kor” ersätts med ”nötkreatur” för att förtydliga vilka djur som är godkända i ersättningen. Eftersom även dräktiga kvigor som ska ingå i mjölkproduktionen ger rätt till ersättning ändrar vi lydelsen från kor till nötkreatur.

3§ Vi föreslår tre ändringar i denna paragraf. Den första ändringen innebär samma förtydligande av vilka djur som är godkända i ersättningen som i 1 och 2 §§. Den andra ändringen innebär att klövarna ska vara besiktigade och vid behov verkade istället för att de ska verkas två gånger per år. Finns det inget behov av en verkning räcker en besiktning som dokumenteras i klövhälsorapporten. Den tredje ändringen innebär ett förtydligande att det ska vara minst fyra månaders mellanrum mellan den första och den sista verkningen och besiktningen.

4§ Punkterna 3 och 4 anpassas på grund av ändringen i 3 § genom att ”klövverkningen” ändras till ”klövverkningen eller besiktningen”. För motivering se ovanstående avsnitt.

5 och 6 §§ Vi föreslår samma förtydligande som i 1 och 2 §§.

Bilaga 1

Det krävs en ändring som innebär ett förtydligande av bilaga 1. Detta för att klargöra att insatserna inte kan kombineras på samma företag. Samtidigt blir det då underförstått att insatserna inte går att kombinera på samma mark, liksom det i ”B” är underförstått att insatserna går att kombinera på samma företag. Förtydligandet innebär att vi vid ”D” lägger till det kursiva: ”Insatserna är inte möjliga att kombinera på samma företag”

Bilaga 3

Vi föreslår ett antal redaktionella ändringar i bilaga 3, vilka dessa är framgår av kantstreck.

Vi föreslår en ändring i bilaga 3 för miljöersättningen för fäbodan, som är ett förtydligande. Vi föreslår att lägga till ”mindre än”. Föreslagen ändring innebär ingen ändring i sak och hur detta har hanterats innan. Vi berör därför inte ändringen vidare i denna konsekvensutredning.

Vi föreslår även att, när det gäller vinterbevuxen mark för minskat kväveläckage, ändra hänvisningen från 11§ i förordningen om miljöhänsyn i jordbruket till hänvisning till direktstödsföreskriften.

Basvillkor

13 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd

Åkermark ska vara bevuxen. 100 % av ersättningen för skiftet där felet finns.

Vinterbevuxen mark är ett villkor för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden inom direktstöden som också utgör ett av basvillkoren för minskat kväveläckage. I sanktionsskalan listas de regler som avdraget är kopplat till. Det är därför mer korrekt att hänvisa direkt till den regel som gäller för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden inom direktstöden än att gå en omväg via den förordningen och föreskriften om miljöhänsyn då det är det regelverket basvillkoret kopplas till i stödsammanhang. Om inte regeln hade funnits i direktstödsföreskriften så hade den gällt ändå och då hade hänvisningen till förordningen varit mer rätt.

För skötselvillkoren i 6 och 7 §§ för skyddszoner har vi förtydligat hanteringen när grödan inte uppfyller villkoren vid en kontroll första året i åtagandet och hur det blir vid en kontroll från och med år två eller senare i åtagandet. Om grödan inte uppfyller kraven vid en kontroll det året åtagandet söks kan jordbrukaren inte få ett åtagande på den aktuella marken. Jordbrukaren får i de fallen vidta åtgärder för att förbättra grödan inför nästa år och söka ett åtagande för marken på nytt. Vid en kontroll år två eller senare i åtagandet när ett åtagande redan beviljats för marken kommer den aktuella marken antingen att hävas från åtagandet eller om länsstyrelsen beviljar undantag för omläggning, 100 % avdrag för den aktuella marken. Om jordbrukaren beviljas undantag för omläggning och det vid en kontroll något av påföljande år konstateras att grödan fortfarande inte är godkänd ska den aktuella marken hävas ur åtagandet. Vid upprepning har bestämmelsen lindrats från hävning av hela skiftet till den areal som omfattas av felet. Syftet med stödet går inte förlorat av att en del av skyddszonen inte uppfyller kraven på grödan och det är därför inte proportionerligt att häva hela skiftet förutsatt att den del som faktiskt är godkänd uppfyller kraven på minsta godkända areal. Sista året i åtagandet finns det ingen vits med att bevilja undantag för omläggning. Avdraget ska därför vara 100 procent eller hävning av den aktuella marken beroende på skicket på skyddszonen.

Vi föreslår även justeringar i sanktionsskalorna för extra djuromsorg för får och extra djuromsorg för suggor. De nya skalorna är uppbyggda på det sätt att avdraget motsvarar 125 procent av kostnaden för att uppfylla villkoret. Justeringen innebär att alla avdrag med något undantag sänks. Avdraget för produktionsuppföljning för suggorna är ändrat. Det innebär att avdraget nu är beräknat med hänsyn tagen till vad stödmottagaren faktiskt har utfört. Detta avdrag kan bli högre än tidigare om stödmottagaren inte gjort någon produktionsuppföljning eller bara gjort en. För fåren blir avdraget för upprättande av foderstater högre än tidigare eftersom det ursprungliga avdraget inte motsvarade villkorets del av ersättningen. Grundtanken med avdragen är att det alltid ska löna sig att uppfylla villkoren. Om något villkor inte är uppfyllt ska avdraget vara proportionerligt. För båda ersättningarna gäller att villkoret för foderanalys avviker från huvudregeln 125 procent av kostnaden för att uppfylla villkoret. Villkoret foderanalys medför istället ett avdrag om 5 procent av stödet per djur i besättningen. Bakgrunden till detta är dels att kostnaden är densamma oavsett storlek på besättningen varför det blir trubbigt att använda huvudregeln och dels villkorets betydelse för syftet med stödet. I den ursprungliga skalan är huvudregeln att avdraget är 200 procent av kostnaden. Detta har vi efter diskussioner kommit fram till är för högt. Var exakt nivån ska ligga har vi resonerat mycket kring. Målsättningen är att avdragen ska vara proportionerliga och ge stödmottagaren incitament att uppfylla villkoren. Vi anser att 125 procent av kostnaden för att uppfylla villkoret är en rimlig nivå med tanke på syftet med avdragen. För stödåret 2016 kommer det avdrag tillämpas som är mest fördelaktigt för stödmottagaren. Från och med år 2017 är det den nya skalan i sin helhet som gäller.

Utöver ändringarna i sanktionsskalorna för skyddszoner, får och suggor har vissa redaktionella ändringar gjorts i bilaga 3 som inte påverkar innehållet i sak.

Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

1 kap. Gemensamma bestämmelser

De som berörs av föreslagna ändringar i 1 kap. är de lantbrukare som redan har ett åtagande, söker ett nytt åtagande, överlåter eller övertar ett åtagande och minskar eller ökar sitt åtagande. De länsstyrelser som handlägger ansökningarna berörs också av ändringarna.

2 kap. Skala för avdrag på grund av villkorsfel

De som berörs är de som har åtagande i ersättningsformerna och i de fall stödmyndigheten bedömer att de inte uppfyller villkoren. Länsstyrelserna och Jordbruksverket, som är de myndigheter som handlägger ersättningsformerna, berörs också.

3 kap. Betesmarker och slätterängar

De som berörs är de lantbrukare som redan har ett åtagande, söker ett nytt åtagande, överlåter eller övertar ett åtagande och minskar eller ökar sitt åtagande för miljöersättningen. De länsstyrelser som handlägger ansökningarna berörs också av ändringarna.

6 kap. Vallodling

De som berörs är de lantbrukare som redan har ett åtagande, söker ett nytt åtagande, överlåter eller övertar ett åtagande och minskar eller ökar sitt åtagande för miljöersättningen. De länsstyrelser som handlägger ansökningarna berörs också av ändringarna.

7 kap. Skötsel av våtmarker och dammar

De som berörs är framför allt länsstyrelserna som handlägger ansökningarna. De får då längre tid på sig att utreda åtaganden då det inte behöver åka ut i fält för att fastställa den areal som kräver skötsel och underhåll innan sista ändringsdag.

9 kap. Skyddszoner

De som berörs är de lantbrukare som har, eller kommer att söka, ett åtagande för skyddszoner. Även länsstyrelsen berörs då det är de som vi föreslår ska kunna få fatta beslut om undantag för bekämpning.

10 kap. Hotade husdjursraser

De som berörs är de som söker ersättningen även länsstyrelsen som kontrollerar stödet, samt Jordbruksverket som handlägger och ansvarar för kontrollinstruktionerna för miljöersättningen berörs av ändringen.

11 kap. Ekologisk produktion och omställning till ekologisk produktion

De som berörs är de lantbrukare som har eller kommer att söka ett åtagande inom ersättningarna för ekologisk produktion.

Även länsstyrelserna och Jordbruksverket berörs av ändringen.

13 kap. Extra djuromsorg för får

De som berörs är de som kommer att söka extra djuromsorg för får från och med 2017 och framöver. Även Jordbruksverket som ansvarar för kontrollinstruktioner och handlägger djurvälståndersättningen berörs. Dessutom berörs länsstyrelsen som utför kontrollerna i fält.

14 kap. Extra djuromsorg för suggor

De som berörs är de som söker extra djuromsorg för suggor från och med 2017 och framöver. Även Jordbruksverket som ansvarar för kontrollinstruktioner och handlägger djurvälståndersättningen berörs. Dessutom berörs länsstyrelsen som utför kontrollerna i fält.

15 kap. Utökad klövhälsovård för mjölkkor

De som berörs är de som söker utökad klövhälsovård för mjölkkor från och med 2017 och framöver. Även de certifierade klövvårdarna som utför klövverkningen berörs. Även Jordbruksverket som ansvarar för kontrollinstruktioner och handlägger djurvälståndersättningen berörs och dessutom berörs länsstyrelsen som utför kontrollerna i fält.

Bilaga 3

De som berörs är de som har åtagande i aktuella ersättningsformer och i de fall stödmyndigheten bedömer att de inte uppfyller villkoren. Länsstyrelserna och Jordbruksverket, som är de myndigheter som handlägger ersättningsformerna, berörs också.

Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Förordning (2015:406) om stöd för landsbygdsutveckling. (landsbygdsförordningen)

Uppgifter om vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Miljöersättningar, ersättningarna för ekologisk produktion, kompensationsstödet och djurvälståndersättningarna är frivilliga att söka och varje ersättningsform innebär en ersättning för det arbete man utför och det intäktsbortfall som kan uppstå. Förändringar i verksamheten kan behöva göras, som dock ska täckas av ersättningen. Däremot kan inte alla eventuella förändringar för det enskilda företaget förutses.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Regleringen överensstämmer med skyldigheterna.

Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Ikraftträdande

Målsättningen är att förslag till ändringar av föreskrifter och allmänna råd om miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion, kompensationsstöd och djurvälståndersättningar ska beslutas den 1 december för att träda i kraft 1 januari 2017.

Information om ändrade regler

Jordbruksverkets huvudsakliga informationskanal är webbplatsen. Parallellt i samband föreskriftsprocessen påbörjar vi även översyn av kommande information inför SAM-ansökansperioden 2017. Information om kommande ändringar kommer då att framgå av det material som Jordbruksverket planerar att ta fram.

Vi kommer dessutom att informera på konsultinformation, via nyhetsbladet och till länsstyrelserna via Ladan.

B Kommuner och landsting

Markera med x

- Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller landsting.
Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkten i avsnitt B.
- Regleringen bedöms få effekter för kommuner eller landsting.
Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkten i avsnitt B.

Beskrivning av effekter för kommuner eller landsting

C Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Markera med x

- Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.
Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna i avsnitt C.
- Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt C.

Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

De förslag till ändringar av föreskrifter och allmänna råd om miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion, kompensationsstöd och djurvälståndersättningar berör de lantbrukare och lantbruksföretag som uppfyller de krav som ställs för respektive stöd och ersättning. För de olika ersättningarna kan det vara olika typer av företag som kommer ifråga. Vi bedömer dock att de flesta är enmansföretag eller företag med ett fåtal anställda.

För ersättningarna för ekologisk produktion, kompensationsstöd och för djurvälståndersättningarna i landsbygdsprogram 2014-2020 ställs krav på att den eller de som söker olika ersättningar och stöd är aktiv lantbrukare, enligt artikel 9 i förordning(EU) nr 1307/2013.

De lantbruksföretag eller andra som inte uppfyller detta villkor kan inte söka ersättningar för ekologisk produktion, kompensationsstöd eller djurvälståndersättningarna.

1 kap. Gemensamma bestämmelser

De som berörs av föreslagna ändringar i 1 kap. är de lantbrukare som har sökt ett åtagande, söker ett nytt åtagande, överlåter eller övertar ett åtagande och minskar eller ökar sitt åtagande i programperiod 2014-2020 och det gäller till viss del även de lantbrukare som har åtaganden kvar enligt programperiod 2007-2013.

2 kap. Skala för avdrag på grund av villkorsfel

De som berörs är de som har åtagande i ersättningsformerna och i de fall stödmyndigheten bedömer att de inte uppfyller villkoren.

3 kap. Betesmarker och slätterängar

De som berörs är de lantbrukare som har sökt ett åtagande, söker ett nytt åtagande, överlåter eller övertar ett åtagande och minskar eller ökar sitt åtagande för miljöersättningen. Då vi ännu inte har några beslutade åtaganden är det svårt att uppskatta hur många som egentligen berörs av föreslagna ändringar. 2016 var det drygt 25 000 lantbrukare som sökte utbetalning för betesmarker och slätterängar. Det är svårt att på förhand veta hur många som kommer att söka ersättningen 2017 men dessa lantbrukare kommer även att beröras av föreslagna ändringar.

6 kap. Vallodling

De som berörs är de lantbrukare som har sökt ett åtagande, söker ett nytt åtagande, överlåter eller övertar ett åtagande och minskar eller ökar sitt åtagande för miljöersättningen. Då vi ännu inte har några beslutade åtaganden är det svårt att uppskatta hur många som egentligen berörs av föreslagna ändringar. 2016 var det nästan 9 000 lantbrukare som sökte vallodling. Det är svårt att på förhand veta hur många som kommer att söka ersättningen 2017 men dessa lantbrukare kommer även att beröras av föreslagna ändringar.

7 kap. Våtmarker och dammar

De som berörs är de som vill söka ersättningen i landsbygdsprogram 2014-2020. Sammanlagt är det ungefär 1 600 lantbrukare som har ett åtagande för skötsel av våtmarker under föregående perioder och om de vill söka åtagande för våtmarker och dammar enligt programperiod 2014-2020 påverkas de av föreslagna ändringar.

8 kap. Minskat kväveläckage

De som berörs är de lantbrukare som har sökt ett nytt åtagande, kommer att söka ett nytt, överlåter eller övertar ett åtagande och minskar eller ökar sitt åtagande för miljöersättningen. Då vi ännu inte har några beslutade åtaganden är det svårt att uppskatta hur många som egentligen berörs av föreslagna ändringar. 2016 var det nästan 3 000 lantbrukare som sökte ersättningen för minskat kväveläckage. Det är svårt att på förhand veta hur många som kommer att söka ersättningen 2017 men dessa lantbrukare kommer även att beröras av föreslagna ändringar.

9 kap. Skyddszoner

De som berörs är de lantbrukare som har sökt ett nytt åtagande, kommer att söka ett nytt, överlåter eller övertar ett åtagande och minskar eller ökar sitt åtagande för miljöersättningen. Då vi ännu inte har några beslutade åtaganden är det svårt att uppskatta hur många som egentligen berörs av föreslagna ändringar. 2016 var det drygt 3 000 lantbrukare som sökte ersättningen för skyddszoner. Det är svårt att på förhand veta hur många som kommer att söka ersättningen 2017 men dessa lantbrukare kommer även att beröras av föreslagna ändringar.

10 kap. Hotade husdjursraser

De som berörs är de lantbrukare som har sökt ett nytt åtagande, kommer att söka ett nytt, överlåter eller övertar ett åtagande och minskar eller ökar sitt åtagande för miljöersättningen. Då vi ännu inte har några beslutade åtaganden är det svårt att uppskatta hur många som egentligen berörs av föreslagna ändringar. 2016 var det drygt 600 lantbrukare som sökte ersättningen för hotade husdjursraser. Det är svårt att på förhand veta hur många som kommer att söka ersättningen 2017 men dessa lantbrukare kommer även att beröras av föreslagna ändringar.

11 kap. Ekologisk produktion och omställning till ekologisk produktion

De som berörs är de lantbrukare som har sökt ett nytt åtagande, kommer att söka ett nytt, överlåter eller övertar ett åtagande och minskar eller ökar sitt åtagande för ersättningen för omställning till ekologisk produktion. Vi uppskattar att det är ungefär 1 500 lantbrukare som berörs av föreslagna ändringar. Det är svårt att på förhand veta hur många som kommer att söka ersättningen 2017 men dessa lantbrukare kommer även att beröras av föreslagna ändringar.

13 kap. Extra djuromsorg för får

De som berörs är de lantbrukare som 2016 har sökt ett åtagande eller 2017 söker ett nytt åtagande för ersättningen. 2016 var det drygt 1 700 lantbrukare som sökte ersättningen. Det är svårt att veta hur många som kommer att söka ersättningen 2017, då åtaganden inom ersättningen är ettåriga, men vi antar att det är ungefär lika många som söker och då är det detta antal som berörs av föreslagna ändringar.

14 kap. Extra djuromsorg för suggor

De som berörs är de lantbrukare som 2016 har sökt ett åtagande eller 2017 söker ett nytt åtagande för ersättningen. De flesta av åtaganden enligt programperiod 2007-2013 nu är uppfyllda och om vi antar att merparten av lantbrukarna som har haft ett åtagande enligt programperiod 2007-2013 väljer att söka åtagande i programperiod 2014-2020 är det ungefär 540 företag som 2017 berörs av föreslagna ändringar.

15 kap. Utökad klövhälsovård för mjölkkor

De som berörs är de lantbrukare som 2016 har sökt ett åtagande eller 2017 söker ett nytt åtagande för ersättningen. 2016 var det drygt 2 000 lantbrukare som sökte ersättningen. Det är svårt att veta hur många som kommer att söka ersättningen 2017, då åtaganden inom

ersättningen är ettåriga, men vi antar att det är ungefär lika många som söker och då är det detta antal som berörs av föreslagna ändringar.

Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

Vi bedömer att föreslagna ändringar inte ska medföra någon extra tidsåtgång för de företag som berörs.

Förslag till ändringar av föreskrifter och allmänna råd om miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion, kompensationsstöd och djurvälståndersättningar innehåller inga regler för att söka dessa stöd och ersättningar.

Kostnaderna för att söka dessa ersättningar beräknas i arbetet med föreskrifter för ansökan, Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2015:2) om ansökan för jordbrukarstöd.

14 kap. Beräkning av administrativ börda för ersättning för extra djuromsorg för suggor

Förslag på ändring av 14 kap. 7 § innebär en administrativ lättnad för företagen. Vi beräknar att lättnaden kommer att innebära en halv minuts mindre arbete per dag för ett företag med en genomsnittsbesättning. Detta ger en tidsbesparing med 3 timmar per år för att inte behöva signera dagligen. Förslaget berör 540 företag. Med antagandet att lantbrukaren själv utför uppgiften blir det en arbetskostnad på 220 kr/tim. Totalt blir det en lättnad på 3 tim * 220 kr/tim * 540 företag = 356 000 kr per år för företagen. Med en finansieringsandel på 93,6 procent blir det en total administrativ nettobörda på $(3 * 0,064) \text{ tim} * 220 \text{ kr/tim} * 540 \text{ företag} = 22\,810 \text{ kr per år}$.

Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Vi bedömer att föreslagna ändringar i föreskrifter och allmänna råd inte innebär några extra kostnader utöver det som vi redan har beskrivet här ovanför.

Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Förslag på ändringar bedömer vi inte kommer att påverka konkurrensförhållanden för företagen då reglerna är lika för alla som har möjlighet att söka de olika ersättningarna och stöden.

Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Vi bedömer att företagen inte berörs i andra avseenden än de som vi redan beskrivit.

Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Reglerna är skrivna utifrån att många olika typer av företag ska ha möjlighet att söka de stöd och ersättningar som vi föreskriver om, så länge reglerna uppfylls. Därför är vår bedömning att ingen särskild hänsyn behöver tas till just små företag

D Samråd

Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

Vi har inte haft något tidigt samråd, utan vi har haft ett samråd som följs av en remiss.

E Kontaktperson

Ange vem som kan kontaktas vid eventuella frågor

Kap 1.

Elisabeth Fyhr, elisabeth.fyhr(at)jordbruksverket.se, 036-15 62 39

Lena Söderman, Lena.Soderman(at)jordbruksverket.se, 036-15 58 17

Kap.2

Emil Fridell, emil.fridell(at)jordbruksverket.se, 036-15 57 42

Kap. 3, 4, 5, 6 och 7

Lena Söderman, Lena.Soderman(at)jordbruksverket.se, 036-15 58 17

Kap. 8 och 9

Benjamin Bollhöner, benjamin.bollhoner(at)jordbruksverket.se, 036-15 57 85

Sandra Nicklasson, sandra.nicklasson(at)jordbruksverket.se, 036-15 63 60

Kap. 10

Elisabeth Fyhr, elisabeth.fyhr(at)jordbruksverket.se, 036-15 62 39

Sandra Nicklasson, sandra.nicklasson(at)jordbruksverket.se, 036-15 63 60

Kap. 11

Ida Elgåsen, ida.elgasen(at)jordbruksverket.se, 036- 15 64 53

Kap. 13, 14 och 15

Elisabeth Fyhr, elisabeth.fyhr(at)jordbruksverket.se, 036-15 62 39

Rebecka Jönsson, rebecka.jonsson(at)jordbruksverket.se, 036-15 40 08

Sandra Nicklasson, sandra.nicklasson(at)jordbruksverket.se, 036-15 63 60

Bilaga 1

Elisabeth Fyhr, elisabeth.fyhr(at)jordbruksverket.se, 036-15 62 39

Bilaga 3

Emil Fridell, emil.fridell(at)jordbruksverket.se, 036-15 57 42

Frågor om föreskriftsprocessen

Elisabeth Fyhr, elisabeth.fyhr(at)jordbruksverket.se, 036-15 62 39

Sandra Nicklasson, sandra.nicklasson(at)jordbruksverket.se, 036-15 63 60